

MŪSŲ LIETUVA

NR. 45 (1423) XXVII 1975 M. LAPKRICIO-NOVEMBRO 6 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

NEPASIDUOKIME SVETIMŲJŲ ĮTAKAI

Studento Vytauto Puškoriaus pasakytas žodis, balandžio 27 d. minint Vysk. Valančiaus šeštadieninės mokyklos 25 m. sukaktį.

"Ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių stiprumu laikosi tautos, bet daugiausia išlaikydamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santaiką ir meilę. Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sąrgas. Sunaikink kalbą — sunaikinti santaiką, vienybę ir dorybę. Sunaikink kalbą — sunaikinsi dangaus saulę, sujauksi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę."

Šie Mikalojaus Daukšos POSTILĖS žodžiai parašyti 1595 metais yra aktualūs ir šiandien modernioje gadyneje ir ypatingai aktualūs mums lietuviams atskirtiems nuo gyvojo tautos kamieno. Tada Mikalojus Daukša ragino nepamiršti savo lietuvių kalbos ir nepasiduoti lenkiškai įtakai, šiandien tai yra balsas, kuris ragina nepasiduoti kitai įtakai.

Naudojusi šia progą ir esu balsas to jaunimo, kuriam daugiau negu asmeniškos politinės ambicijos šiandieną rūpi dabartinis komunizmo pavojus. Esu atstovas kartos, kuri gimė jau išėivijoje, bet dar kurios tėvai yra liudininkai žiauraus komunizmo režimo, kurie pergyveno visišką nužmoginimą, areštus, deportacijas, žudynes, nuo-

savybės atėmimą, paniekimą visko kas yra brangu lietuviui širdžiai. Ir mano manymu, nei mūsų tėvai, nei mes jų vaikai neturime nei valandėlei užmiršti tą skriaudą, kurią Lietuva patyrė iš okupanto komunisto. Mes neturime pamiršti, kad mes laisvėje gyvenę lietuviai kiekvienas esame ambasadorius pavergtos tėvynės ir kiekviena proga turime skelbti didžiąją neteisybę ir didįjį pavojų visam pasauliui.

Kreipiuosi ir į jūs, mieli tėveliai. Atsimenu iš savo praeities — nebūdavo lengva penktadienio vakarais dažniausiai paskubom peržvelgti užduotas pamokas, paskaityti ar parašyti rašinėli, o šeštadienį vėl iš ryto anksti keltis. Kartais nenorėdavau važiuoti, bet šią dieną vertinu tą faktą, kad mano noro ar nenoro niekas neklausė ir į mokyklą būdavau pristatomas kas šeštadienį ir laiku. Mokykla prisidėjo prie mano lietuviško apsisprendimo ir pamėgimo visko kas yra lietuviška. Tačiau atsiminkime, vargu ar vaikas apsispręs lietuviškam indentitetui, jeigu neaugs lietuviškoje aplinkoje ir neturės tam sąlygų. Apsisprendę lietuviais mes automatiškai apsisprendžiame ir didžiam uždaviniui — kovai už Lietuvos laisvę su komunizmu ir apsisprendžiame besąlyginiai visam gyvenimui Dirva

MASKVOS LOMONOSOVO UNIVERSITETE paskaitą apie M. K. Čiurlionio kūrybos ištakas skaitė filosofijos fakulteto estetikos katedros aspirantas A. Andrijauskas.

BAZARAS

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO NAUDAI

Rengia Lietuvių Sąjunga - Alianča
88

Ateikite ir atsiveskite savo pažįstamus, nes čia rasite labai gražių daiktų.

Galėsite pasirinkti kalėdinių dovanų savo artimiesiems už daug pigesnę kainą.

BAZARAS įvyksta š. m. LAPKRIO MĖN. 15 - 16 d.d.
L. Sąjungos-Alianča rūmuose, rua Lituania 67, Mokoje,
telef. 292-1434.

Ateikite, ir nesigailėsite!

PLJ Kongreso Finansų Komisija

LKB Kronika Nr. 17

Reikalauja, kad vyskupas sulaikytų "Kroniką"

Kratos ir "antitarybinės" spaudos ieškojimas

Kaunas

Vilnius

1975 balandžio 7 pas vilnietę gydytoją Jadvygą Lapienytę (Tilto g. 12-6) buvo padaryta krata, kuriai vadovavo sugumo majoras Markevičius. Saugumiečiai ieškojo "antitarybinės" spaudos, tačiau nieko nerado. Tardymas po kratos užsitęsė 5 valandas. Gydytoja J. Lapienytė buvo klausinėjama apie suimtąją Nijolę Sadūnaite. Tardytojai stebėjosi, kad gydytoja, turinti aukštąjį išsilavinimą, esanti tikinti...

Tuojuo po 1975 Velykų į Vilniaus saugumą buvo iškviestas Kabelių (Varėnos raj.) klebonas kun. J. Lauriūnas. Pokalbio metu jam buvo pareikšta, kad "LKB Kronika" Lietuvos Katalikų Bažnyčiai nieko gero neduosianti, tik pakenksianti.

Religijų reikalų tarybos igaliotinis K. Tumėnas reikalavo, kad vysk. L. Povilonis dėtų pastangų sustabdyti "LKB Kroniką". Vyskupas atsakė, kad ne jis ją iššaukęs ir nieko negalys padaryti. Igaliotinis likęs labai nepatenkintas tokia pasyvia vyskupo laikysena.

1975 kovo 3 inžinierius Vytautas Vaičiūnas buvo kviečiamas atvykti į Kauno saugumo komitetą. Kadangi kvietimas buvo įmestas į pašto dėžutę ir Vaičiūno išimtas pavėluotai, tai kviestasis į saugumą nenuvyko. Po kurio laiko iš saugumo kelis kartus skambino telefonu ir vis kvietė atvykti "dėl senų bėdų". Vaičiūnas atsakė, kad jau teismas praėjęs ir senų bėdų jau nėra. "Jums dar nebaigtas, atsakė saugumietis. V. Vaičiūnas pažadėjo atvykti tik tuo atveju, kai būsią oficialiai iškviestas.

Gegužės 12 inžinierius Vaičiūnas nuvyko į Kauno saugumą, kur buvo apibartas už laišką, patekusį į "LKB Kroniką" (žr. "LKB Kronika", Nr. 15). Saugumo tardytojas vertė Vaičiūną pasirašyti perspėjimą, kad savo namuose leidęs gyventi valstybiniam nusikaltėliui P. Petroniui, padėjęs jam ir Plumpai įsigyti "Erą" ir talkininkavęs su motociklu Petronio nusikaltimuose. Jei panaši veikla nesiliausianti, tai būsiąs baudžiamas. Vaičiūnas pasirašyti atsisakė, paaiškindamas, kad ir be parašo galės būti nubaustas.

毛澤东

Máo zédōng

Komunistinė Kinija bando pamažu įsivesti lotynišką alfabeta. Pirmasis žodis, kurį jie bando išmokyti savo tautiečius lotyniškais raidėmis rašyti, yra jų šalies valdovo vardas — Mao Tse-tung

Lietuvio pėdos Australijoje

Tasmanijos tyrinėtojas Olegas Truchanas

J. VASILIAUSKAS

Niekur neteko skaityti, nei girdėti, kad būtų kur nors pasaulyje kitas lietuvis tiek daug pasidarbavęs savo naujai pasirinkto krašto tyrinėjimuose bei atradimuose, kaip ateivis iš Lietuvos Olegas Truchanas. Jo vardas tapo išpaustas Australijos žemėlapyje, o jo asmuo pripažintas legendiniu, lyginamas su žymiaisiais pasaulio tyrinėtojai.

Neseniai išleista monografija "The World of Olegas Truchanas". Šis prabangus leidinys pasiliks kaip istorinis paminklas ne tik jo šeimai, bet ir visai lietuvių tautai, kuri davė Australijai ne tik didelį tyrinėtoją, atradėją, bet ir pavyzdį, kaip reikia mylėti savo kraštą, jį pažinti ir saugoti natūralų jo grožį.

Knygos autorius Max Angus, dailininkas-tapytojas ir meno mokyklos lektorius, pristatydamas savo studiją apie Olegą Truchaną knygos aplanke rašo:

Olegas Truchanas, gimimu lietuvis, dabar tasmanietis, paaugojo savo gyvybę Pietų-Vakarų Tasmanijos džiunglėse 1972 m. sausio 6 d. Su jo mirtimi visi Tasmanijos gamtos grožio mylėtojai neteko savo iškiliausio čempiono. Per 20 su viršum metų Truchanas kovojo prieš ignoraciją, apatiją ir nesupratimą, naikinant vieną gražiausių pasaulio kampelių.

Max Angus, apibūdinamas O. Truchano asmenį, sako:

Jis buvo labai prityres džiunglių keliautojas (bushman), apdovanotas nepaprastomis fizinėmis, protinėmis ir dvasinėmis jėgomis. Jis buvo tokio kalibro, kaip tyrinėtojai Scott ir Hillary (pastarasis pirmasis pasaulio istorijoje įkopė į Everestą viršukalnę Himalajuose ir vėliau buvo pakeltas į lordus už pasaulinio garso nuopelnus).

O. Truchanas per trumpai gyveno, kad būtų galėjęs sulaukti tokio didelio įvertinimo. Jis žuvo betyrynėdamas Gorge upe, kuri dėl savo sraunumo, daugybės slenksčių ir krioklių iki šiol dar niekieno nebuvo ištiesai perplaukta. O. Truchanas, nors buvo nepaprastai geras plaukikas, tačiau, srovės pagautas, buvo įsuktas į upę nuskendusio medžio šakas ir nepajėgė išsinarplioti pirma, negu pasibaigė oras jo krūtinėje.

Max Angus, rengdamas savo knygą apie Olegą Truchaną, gerai susipažino su jo gyvenimu. Jis rašo:

Žiūrint iš praeitės perspektyvos, matyti, kad Truchanas savo gyvenimui buvo visokeriopai pasiruošęs. Gimęs Lietuvoje, Šiauliuose, 1923 m. ir ten mokėsis, 1940 m. jis pats, kaip jo tėvynė, buvo užgrobtas rusų, 1941 m. — nacių ir vėl 1945 rusų, kai šie išvijo vokiečius. O. Truchanas kovojo prieš okupantus, priklaudydamas pagrindinio rezistencijai. Jis matė, kaip beveik trečdalis jo tautiečių buvo nužudyti ar išvežti

Olegas Truchanas, žymus Tasmanijos tyrinėtojas, žuves Gorge upėje, Tasmanijoje

į koncentracijos stovyklas. Bene skaudžiausiai išgyveno jis savo tėvynės pardavimą Rusijai Jaltos konferencijoje 1945 m., dalyvaujant Stalinui, Churchillui ir ligoniui Rooseveltui. Lietuva tapo sovietine valstybe. Truchanas ją paliko, kad niekad daugiau nesugrįžtų.

Prieš atvykdamas į Tasmaniją, O. Truchanas išgyveno visus vargus ir nepriteklus pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Muenchene studijavo teisę, o laisvu laiku slidinėjo Alpėse. Išmoko fotografijos meno tiek, kad pasidarė šios šakos profesionalu.

Su vienu iš pirmųjų transportų O. Truchanas atvyko Australijon ir apsigyveno Hobarte, Tasmanijoje. Vėliau čia atskvietė savo tėvus ir seserį Niną.

Olegas Truchanas labai mėgo gamtą ir jos grožį. Atliekamuo darbu laiku pradėjo vis toliau keliauti į Tasmanijos gilumą, į nežinomas vietas, jas fotografuodamas ir aprašinėdamas Australijos spaudoje. Juo toliau keliavo, juo labiau pamilo šį kraštą, ypač pietų-vakarų sritį, kur dar yra dideli plotai žmogaus kojos ir rankos nepaliesti. Čia buvo Truchano rojus. Jis pasidarė ypatingos konstrukcijos baidarę ir su ja perplaukė upes su slenksčiais ir

kriokliais, perlipo kalnų viršūnes, kur niekas anksčiau nebuvo įlipęs, padarė tūkstančius spalvotų skaidrių ir nuotraukų nepaprastai gražių vietovių, upių ir ežerų. O vėliau, visa tai aprašęs ir suklasifikavęs, skaitė viešas paskaitas australiečiams. Jo paskaitų klausyti rinkdavosi minios žmonių. Juo toliau jis keliavo, juo daugiau naujų dalykų skelbė savo paskaitose. Jo vardas sklido greitai ne tik Tasmanijoje, bet ir visame Australijos kontinente. Gamtos mylėtojai, keliautojai, fotografai, buriuotojai, geografs greit pastebėjo, kad šis žmogus gali daug daugiau pasakyti apie jų kraštą, negu kas nors iš jų pačių.

"Australian Conservation Foundation" pakvietė jį savo patarėju, o jį žuvus paskelbė šitokią liudijimą:

Truchanas, aukodamas savo laiką, rašė pranešimus ir straipsnius, darė nuotraukas, turėjo pasikalbėjimus su ministrais ir t.t. Bene didžiausias jo įnašas — tai jo viešos paskaitos, iliustruotos paveikslais, nuotraukomis, kurias matė ir girdėjo tūkstančiai žmonių ne tik Tasmanijoje, bet ir visoje Australijoje. Savo paskaitose, puikiai iliustruotose savo darytom nuotraukom, jis parodė Vakarų Tasmanijos natūralų grožį, kaip niekas kitas prieš jį. Jis buvo pirmutinis, kuris baidare perplaukė

Vakarų Tasmanijos upes, pats vienas perėjo nežengiamus miškus bei kalnus ir dėl savo atradimų pasidarė šių laikų legenda.

Olegas Truchanas, beskindamas kelią per nežengiamas džiungles, užtiko Huon pušų mišką, kuris laikomas unikumu visame pasaulyje (Huon pušys turi kietą medieną, auga iki 120 ir daugiau pėdų augščio, apie 20 pėdų storio). Kiek žinau, tų medžių yra Amerikoje, o gal ir Kanadoje, bet labai retas atsitikimas, kad jų būtų ištiesas miškas. Net Tasmanijos miškų departamentas nežinojo, kad toks miškas egzistuoja Tasmanijoje. Olegas Truchanas parašė Tasmanijos vyriausybei ilgą pranešimą apie tai ir prašė, kad šis miškas būtų pripažintas kaip rezervas. Pradžioje valdžia priešinosi, nes tai būtų dideli pinigai išdui, bet Truchano užsispyrimu — per spaudą, paskaitas ir peticijas buvo laimėta. Huon pušų miškas buvo pripažintas Tasmanijos draustiniu (rezervu) ir pavadintas Olego Truchano vardu. Kas kada nors vartys Australijos žemėlapius, tai ras, kad šie mano žodžiai teisingi.

Tėviškės Žiburiai

Atstatomas Žalgirio paminklas

KROKUKA. — Žalgirio paminklas Krokuvėje baigiamas atstatyti. Senąjį paminklą, su projektuota A. Vivulskio, naciai, užėmę Krokuvą, susprogdino. Jau atlieta Jogailos figūra, ruošiamasi lieti Vytauto, Lietuvos ir Lenkijos riterių ir po arkliu gulincio kryžiuočių magistrato statulos. Paminklas bus senoj vietoj, miesto centre, Maiteikos aikštėje.

— M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukakties proga Lengrado rusų knygų leidykla "Muzyka" išleido V. Landzbergio paruoštą monografiją "Čiurlionio kūryba".

ČIKAGOS UNIVERSITETE lietuvių kalbą dėsto anglosaksų kilmės prof. dr. Vilhelmas Darden, bet jis turi tik vieną šio kurso klausytoją — iš Niujorko atvykusį Steven Young. Pastarasis yra čekų-vokiečių kilmės studentas, turintis rusų kalbos magistro laipsnį ir siekiantis doktorato slavistikoje. Lietuvių kalbą jis pasirinko domėdamasis lyginamąja indoeuropiečių kalbotyra. Į prof. dr. V. Dardeno lietuvių kalbos kursą turėtų atkreipti dėmesį ir Čikagos lietuviai studentai.

TARPTAUTINIAME PIANISTŲ KONKURSE Paryžiuje dalyvaus ir vienas lietuvis — Maskvos konservatorijos aspirantas P. Stravinskis. Keturių išrinktų pianistų grupėn jis pateko konkurso keliu.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

JAU TIK DU MENESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

KONGRESO DALYVIAI /tąsa/

KOLUMBIJA

Medellin

Gaurišaitė, Daiva
Gaurišaitė, Gina
Naranjo, Glorija
Naranjo, Olga Cecilija
Razminaitė, Alba

Villavicencio

Slotkus, Vacys Kęstutis

VENEZUELA

Baronaitė, Ona
Ignatavičiūtė, Virginija
Kukanauza, Rūtenis
Kukanaužaitė, Violeta
Mažeika, Aras
Šulcaitė, Dalia

O VOSSO PALCO—A VOSSA LUZ—

Hoje é dia dos finados. Gente nasce, vive, morre. —

Toda criança é para viver, toda pessoa jovem é para continuar a vida, para continuar a vida de seus pais, de seus ancestrais.

Vocês todos, ou jovens lituanos, ou aqueles que se juntam a nossa pequena comunidade que é uma parte de todos os jovens e velhos lituanos fora de sua terra, — da longínqua Lituânia, terra dos nossos ancestrais.

Enfrentando este acontecimento que é o terceiro Congresso mundial da juventude lituana, que logo vai se realizar na América latina e aqui no Brasil — não devem ficar com os braços cruzados em frente de todos os problemas que temos que resolver, aquela enorme responsabilidade que aceitamos de boa e espontânea vontade.

O Congresso é vosso — a bela e admirável juventude lituana.

É sua colaboração que é mais preciosa neste grandioso acontecimento, qualquer que seja, mas como um grão de trigo que vai ser um dia o pão de alguém.

Vocês são o futuro de uma pequena mas grandiosa nação, que fala a mais antiga língua, que canta mais lindas canções, que sabe dançar as danças de vossos ancestrais.

O vosso palco, as luzes de ribalta, não são só de V. Zelina, Moóca, os grandiosos estádios de Chicago ou de Toronto. O vosso palco é o mundo inteiro — é cada continente onde vocês podem expressar sua arte, a arte mais linda de vossos ancestrais, de uma nação que perdeu seus direitos de liberdade de viver nos seus próprios modos — Vocês são todos aqueles „trovadores.“

ARGENTINA — Buenos Aires

Bačauskytė, onutė
Bačauskytė, Irena
Bajerčiūtė, Patricija
Bakaitis, Rikardas
Balčiunaitė, Monika
Barzdžiūtė, Marija
Bražiūnas, Jurgis
Bražiūnienė, Raquel
Burbaitė, Nelida
Burbaitė, Liliana
Deveikis, Juozas
Jakubaitytė, Denise
Janušis, Domingo (Córdoba)
Kisieliūtė, Angela
Mičiudaitė, Celia
Mikalonis, Kestutis
Mikučionytė, Alicija
Markūnaitė, Graciela
Metrikytė, Liliana
Metrikytė, Mabele
Stankevičiūtė, Monika

URUGVĀJUS - Montevideo

Bernadišius, Karolis
Gelažauskas, Rikardas
Kamandulytė, Ines
Mačanskas, Mindaugas

Voltando a nosso ponto de partida, eu venho aqui pedindo a colaboração de todos vocês, do Comitê de Finanças deste Congresso da Juventude Lituana, para ajudar com vossa colaboração em vendas das „rifas“ da „Rainha do Congresso.“

Convido, que seja eleita entre vocês uma candidata — porque temos por enquanto duas só — Julija Kraujalytė dos „Ateitininkai“ e Geny Žarkauskaitė da Sjungta-Aliança. Não seria justo que não achassem entre si mais uma candidata — que vocês todos gostariam de ver como „Rainha do Congresso.“

Este apelo não é para nos „velhacos“ satisfazer. É para vosso futuro, para vosso prestígio, para vossa dignidade de ser sempre e em todo lugar „vencedores.“

Vencer é viver, é desfrutar de tudo que é mais valioso neste curto caminho da nossa vida, o mais valioso presente que Deus nos deu.

— Halina Mošinskienė, ao falar com o conjunto „Nemunas“ em 02/11.

ŠEIMOS, KURIOS PRIIMS KITŲ KRAŠTŲ JAUNIMĄ

Famílias que vão alojar jovens, vindos para o Congresso

Vanūda ir Vytautas Vosyliai - V. B.
Helena Medauskas
Albetas Magila - V. Bela
Victor ir Jadviga Nikitin - V. Z.
Juozas Krūmzlys - V. Zelina
Jonas Bačkūnas - V. Libaneza

NAKVYNIŲ KOMISIJA

Telefonai ir adresai:

Petras ir Roseli Bilevičiai — R. Inhagapi, 65 — tel. 274-4047
Vytautas Bacevičius — R. Pedro de Godoi, 396 — tel. 63-9343
Angelika Trūbienė — R. Marchal Malet, 451 — tel (darbo) 273-0338.
Arnaldas Zizas — R. das Heras, 1248.

• **Daiva Vaitkevičiūtė**, Neo-Lithuania korporantė, JAV LB Tarybos narė, vadovaujanti LB iniciatyva suorganizuotai socialinei talkai, taip pat aktyviai reiškiasi ir Jaunimo Kongreso ruošoje.

Ji Jaunimo Tarybai pareiškė, kad pagrindinis naujos vadovybės uždavinys bus koordinuoti trečiojo jaunimo kongreso ruošos darbus Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Taip pat ji numatanti kuo artimesnius ryšius palaikyti su Kanados Jaunimo Sąjunga. Ypačingą dėmesį kreipia į kongreso darbų darnumą, kad kiekvienas Jaunimo Tarybos narys jaustų pareigą skatinti mūsų visuomenę prisidėti aktyviu darbu ar auka prie šio didelio uždavinio įvykdymo. (us)

Josė Karašauskas - V. Libaneza
Ludvikas ir Emilija Bendoraitis - Vytas Butkevičius - V. Zelina
Henrikas Valavičius - Pl. Paulista
João Lukosevičius - Santana
Algirdas ir Halina Mošinskis - Marcejona Rauba - V. Zelina
Petras ir Ona Šimonis - V. Zelina
Eduardo Rulevas - V. Zelina
Orlando Daniel
Silvânia Aradzenka - V. Zelina
Anastacia Norbutis - V. Zelina
Sofia Rlipavičiene - V. Zelina
Luiz Antonio Aleknavičius - V. Z.
Rikardas Sidaravičius - V. Zelina
(bus daugiau — continua)

KONGRESO INFORMACIJOS TARNYBA persikėlė į naujas patalpas, Romo Sakadolskio naują gyvenvietę. Visais reikalais kreiptis: 805 Houston Ave., Apt. 4, Takoma Park, MD 20012, EUA.

JAUNIMO KONGRESO KALENDORIUS

Lapkričio 9, PLJK jaunimo studijų diena, R. Juatindiba, 28

Lapkričio 25, baigiasi registracija važiuojančių į Argentiną ir Urugvajų Jaunimo kongreso ekskursija.

Gruodžio 6-7, PLJK trijų kraštų paskutinis bendras posėdis, Buenos Aires.

Gruodžio 17 ar 18, autobusai su jaunimu ir kongreso svečiais išvyksta iš SP į Buenos Aires.

Gruodžio 20, Jaunimo kongreso stovykla prasideda prie Buenos Aires, Pilar mieste.

Gruodžio 25, stovykloje kalėdinė šventė („atidarymas“) San Martin teatre, Bs. As.

Gruodžio 27, Talentų vakaras, Montevideo, Urugvajuje.

Gruodžio 28, Montevidėje Kongreso meno mugė ir šokių vakaras.

Gruodžio 29, autobusai išvyksta iš MVD į São Paulį.

Gruodžio 31, Naujųjų Metų sutikimas, Clube Homs, Av. Paulista.

Sausio 1 - 6, PLJK Studijų savaitė Itaiaci, Vila Kostka.

Sausio 1 - 6 ir 8-9 svečių ekskursijos po São Paulo, Rio de Janeiro ir kitur.

Sausio 6, 19:30, Jaunimo kongreso uždarymas ir tūkstantinio vėjus diplomų įteikimas, Palácio das Convenções, Anhembi.

Sausio 7, Kongreso tautinių šokių šventė.

Šiame kalendoriuje dar bus įtraukti kiti renginiai: parodos, ekskursijos, pamaldos, vakarienės, apeigos prie paminklų, svečių atvykimo datos ir panašiai.

ALGIRDAS RAUDONBARZDIS

rašo apie Jaunimo kongresą

Tarp mūsų yra Daiva Vaitkevičiūtė. Jinai atvažiavo mums padėti prie Kongreso darbų. Nespėjo nei atvažiuoti ir jau išvažiavimo į susirinkimą Porto Alegre. Šią savaitę grįžusi jau vėl pradės dirbti su įvairiomis komisijomis. Linkime Daivai sėkmės darbe su mumis.

Gabija Juozapavičiūtė mums praneša, kad atvažiuos pas mus savaitę prieš Kongreso atidarymą. Jinai bus tarp mūsų 13 gruodžio, paskui išvažiuos į Argentiną stovyklauti ir vėliau vėl grįš į Braziliją. Laukiam tavęs čia. Iki pasimatymo!

Kasparui ir Sakadolskiui žinutė: Mūsų darbai Brazilijoje eina gerai. Jau beveik viskas sutvarkyta. Mes iš čia sekam irgi jūsų darbus ten, Amerikoje. Kartu dirbant, šis Kongresas turės gerai išėiti.

Kristina Valavičiūtė, Turizmo Komisijos pirmininkė, rūpinasi ekskursijų maršrutais visiems tiems, kurie jau įsipareigojo atvykti Kongresui.

Šį kartą tikrai tiek. Kitą savaitę bus daugiau, jei Redaktorius turės kantrybės ištaisyti mano klaidas.

MOTERS PASAULIS

Ši skyrių redaguoja Halina Mošinskienė.
Raštus ir pageidavimus siųsti R. Prof. Joāo Ar-
ruda, 176, Perdizes, São Paulo, E.S.P. Telefon.
65-09-07.

Halina Didžiulytė Mošinskienė

AR BABYTĖ ATEIS....

Iš ciklo "Močiutės vaidmuo vaikaičių auklėjime"

Petriukas sėdi salėje ir žaidžia savo žaisliukais. Jis žiūri vežimėlį kuriame mažoji sesutė spūrdi. Jis neša jai žaislelius ir rodo: žiūrėk, balvonas... Meškinas... žiūrėk, lélé - mama..... Ir čia pat mama paglostė jo šviesią galvytę. Jos šiltą ranką Petriukas jaučia ir jis laimingas. Kai jis pakelia akutes- mato mamą. Jos veidas yra toks pailgas ir labai baltas, toks juokingas, kai jinai šypsosi...-tada jis mato jos dantis ir nosies skylutės pasidaro labai plačios. Bet jos akys yra lyg du šviesūs pailgi mėlyni vabalai, panašūs į tuos, kuriuos tėvas buvo pagavęs pajūry...

Mamos rankose virbalai- negalima liesti. "Mama mezga Petriukui megztuką"- taip jinai pasakė. O ką mama pasakė - yra taip.

Vakaro idiliją sudrumsčia įsiveržę pro duris kažkokie žmonės. Petriukas nutupia prie sofos kampo ir stebi.

Įėję tėtis vėdinas dar trimis svetimais barzdylomis. Petriukas žino kad jų yra trys, nes jis užlenkė tris pirštelius viens du trys, o du liko. Mama sakė, kad rankutė turi penkis pirštelius, ir Petriukas moka iš eilės suskaičiuoti iki penkių- Bet jo susimąstymą išbleškė balsiai kalbantis tėtis. Jis sako: "Mano draugai ši vakarą valgys su mumis vakariene".....

Petriukui nepatinka, kai tėvelis per daug balsiai kalba. Jis nusuko nosytę į kumštelį ir pats sušnypštė: ššii.....jie valgys su mumis..... tai vėl reikės sėdėti, gražiai valgyti su šakute šii.....

Mama pasisveikinusi su barzdylomis išvežė vežimėlį su sesute į kitą kambari. Jinai ramiai šaukia: "Petriuk, laikas ir tau miegoti..." Bet Petriukas nenori miego. Jam nuostabiai idomūs tie barzdylos atėję su tėvu. Jis dar labiau susiriečia savo kamputyje ir tyli, kaip žemėn sulindęs sliekelis. Vyrai susėdo už stalėn. Suskambėjo stiklinės, plonyčiai cigarėčių dūmų siūneliai ėmė kutenti Petriuko nosytę ir jis nusičiaudė.

—Ei, bimbale, tu dar nemiegi? Na, ateik, sėsk su tėčiu už stalėn palašti kortomis, gal geriau seksis....

Petriukui idomū. Jis išsirepečkina iš savo kampelio ir prieina prie tėvo. Barzdoti draugai tai jį paglosto, tai į skruostą žnybtėli.

—Sėskis, sėskis, vyruti...mokytiš iš anksto laimę sugauti už uodegos...—Jie visi balsiai juokėsi ir užgeria iš stiklinių gėrimą, kurio kvapas primena tą patį kai mama valo langu, stiklus. Jis norėtų paragauti, bet tėvas sudraudžia.

—Duok, tegul nurija gurkšnį, tai vėliau niekad nepanorės....—jokauja vienas barzdylų.

—Žinai, savajam daviau tikro šnapso paragauti, tai kai nurijoji, veik užduso, bet nuo to laiko bijosi iš tolo...che, che, che...permesdamas cigarėtės galą iš vieno lūpų kampo į kitą juokėsi tokių juodų akių vyras.

—Ne, neduosiu. Trijų metų vaikelis susvilins gerklę. Atstokit. Geriau meskit gerą kortą ant stalo. —Tėvo balsas surimtėjo, lyg jis susirūpinęs paglostė šviesius sūnaus plaukučius.

Petriukas tada užsiriogino ant tėvo kelių ir prisiglaudė prie jo šilto truputį rūgštimi atsiduodančio peties. Jo žvalios akutės stebėjo kiekvieną, kortą krentančią ant stalo ir juo daugiau jų buvo, tuo gražiau rodėsi - mirgėjo spalvos, keistos figūros.

Ant stalo atsirado ir pinigai ir jis matė, kad tuos pinigus vis tėtis susirenka. O kai jis juos susemia, tai visi vyrai ištuština stiklines, naujai jas papildė ir pučia dūmų kamuolius net pro nosį

—Tu, vaikeli, man laimę neši.—Juokiasi tėvas ir pabučiuoja Petriuką į viršugalvį, o vėliau į skruostą. Bet mažiukui nemalonu, kad iš tėvo burnos sklinda tas pats kvapas, kai mama langų stiklus valo....Kodėl čia tas kvapas? -jis nedrąsiai paliečia kortą, gulincią ant stalo.

—Neliesk, piktai suriko tėvas. Vaikelis krūptelėjo ir paslėpė rankytę po stalų. Veidelis ėmė kaisti. Jis būtinai norėjo, kad tėvas vėl susemtų pinigų krūvelę - tada nebus piktas ir jį pabučiuos.

—Tai tu čia, Petriuk? -stebėsi mama, o aš maniau, kad tėtis jau lovytėn paguldė. Einam miego, sūnau.

—Ne. Palauk. Jis laimę neša. Palik dar pusvalandžiu, aš jį paguldysiu - tėvas stipriau priglaudžia sūnų prie savęs.

—Bet jis turi jau miegoti, jau po dešimtos vakaro. Be to prašau vakarienei, viskas paruošta.

Petriukas mato motinos įkaitusį veidą ir jos ištiestas rankas. Bet pas tėtį taip gera ant kelių.

—Palauk. Tuoj baigsime partiją.

—Vakariene gali laukti, bet Petriukas turi miegoti - sako mama ir nori paimti sūnų.

—Ne. Eik virtuvėn. Ir atnešk mums ledo... įkaitome. -Tėvas ištuština vienu ypu visą stiklinę. -Netrukdyk, čia mes sunkiai dirbame...

Petriukas mato, kaip nusvyra motinos rankos ir ji išeina, bet tuoj pat grįžta su pūnu indeliu ledo gabalėlių ir juos pastato stalo vidury. Ji pasilenkia ties Petriuku ir sako: "Einam miegučio, sūneli..." - jos balsas labai tylus, ir vaikelis mato tas didelas mėlynas akis prašančias giliame šešelyje. Jis tiesia į jas rankutes.

—Sėdėk, nesiraivyk. -surinka tėvas.—Aš pats tave paguldysiu.

—Suprask, jis turi miegoti...-prašo mama.

—Kvaila višta. Visada boba turi įsimaišyti tada, kada geriausiai sekasi....-Tėvas ir vėl ištuština stiklinę.

—Tai jau leisk sūnui miegoti. Ko čia šbksiti žmonai į akis- greta sėdįs šviesiaplaukis barzdila atsiliepia.

—Bobos vieta virtuvėje.- šaukia tėvas.

—Aš ne boba, ir mano vieta ne virtuvėje.—Motina išplėšia Petriuką iš tėvo glėbio ir nusineša į miegamuosius. Jinai nuprusia jo rankytes ir veidelį ir jis jaučia, kad mamos rankos dreba. Jinai padeda jam nusirenti ir apsimauti naktinius rūbelius. Paguldo jį lovele, peržegnoja ir priglaudžia skruostą - jis karštas ir drėgnas, ir toks sūrimo lašelis pasilieka ant jo lūpyčių kamučio...

—Mama, kas yra boba? -klausia Petriukas.

—Boba yra moteris, kuri padeda tavo tėveliui gyventi, padaro valgį visiem, rūbelius skalbia, su vaikais žaidžia, anksti su saulute keliasi ir eina miego kai jau viskas apimsta namuose.

—Bet tu neesi boba, ne? Tu pati sakei...

—Ne, sūneli, ne, Aš neesu boba, aš esu tik mama.

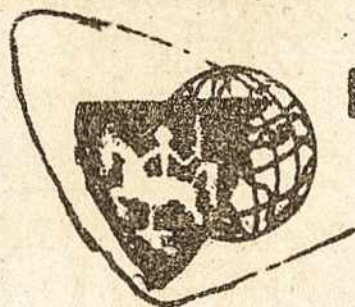
Petriukas ilgai negalėjo užmigti. Jam buvo labai gaila tėvelio ir mamos, kurią tėvelis piktai pavadino "Boba"... "Boba, bobytė...babytė...štai jinai. Babytė šypsanti, baltaplaukė, su savo dideliu rankinuku. O tame rankinuke visko rasi - saldiniuką ir raktus, kažkokį kvapnų buteliuką ir pieštuką...rožantėlį, kryželį, popieriukus ir gėlėtą nosinaitę, iš kurios ypatingai malonus kvapas, ne toks kaip iš tėvelio burnos, kai jis su draugais mėto paveikslukus ant stalo...ir dar ten visokių smulkmenų pilna babytės terbelėje... O kad dabar čia būtų, Babytė.—Ji padainuotų tokias juokingai nesuprantamas daineles...- ir tėvelis nebūtų piktas.

—Bet kodėl tėvelis taip piktai pasakė mamai "boba"?

—Kodėl mama jam atsakė "aš ne boba"?

—Boba, baba, bobytė, babytė...Babytė...Vaikelio galvytėje painiojosi žodžiai, veidai, buvo gaila mamos ir tėvelio...-jis įsipraudė veiduką į antkodėlės kraštą ir užmigo.

Tikrai tikriausiai, jei būtų tą vakarą atėjusi Babytė, nebūtų reikėję ginčytis, ir nebūtų pažeista širdelė mažojo Petriuko begalinėje meilėje savo tėvui ir mamytei. Tik jinai taip švelniai išlygina visas nuotaikas....Miela, geraširdė Babytė, ne bobytė....

III PASAULIO LIETUVIŲ JAŪNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE
LITUANA Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP
- Tel (011) 63-5723, 274-0934

III PLJ KONGRESO REGISTRACIJA IR KITOS INFORMACIJOS

III Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso registracijos anketa jau atspausdinta. Ją galima pasiimti arba prašyti paštu už Kongreso būstinės, Rua das Giestas, 927/9, Vila Bela, 03147 São Paulo, SP. Tel. 63-5723 ir 274-0934.

Iš anksto registruotis reikia visiems, kurie važiuoja į Argentiją ir Urugvajų.

REGISTRACIJA

Registracijos mokestis. Suaugusiems yra 50 kr. Jaunimui (atstovams ir neatstovams) 20 kr. iki lapkričio 25 d., o po lapkričio 25 d. - 50 kr.

Registracijos mokestis negražinamas. Užpildytos anketos gražinamos su registracijos mokesčiu būstinei.

AUTOBUSAI

Autobusai iš São Paulo į Buenos Aires ir atgal iš Montevideo per Porto Alegre yra užsakyti. Jie išvažiuoja iš SP gruodžio 16 ir grįžta į SP gruodžio 30.

Norintieji pasinaudoti šiais autobusais atskirai užsirašo būstinėje. Prašoma nedelsti, nes vietų skaičius ribotas ir pirmenybė bus duodama jaunimo atstovams.

Jaunimui autobusai kainuoja 600 kr., o suaugusiems 700 kr. Suaugę už autobusą užmoka užsiregistruodami (tai yra iki gruodžio 1, kada registracija baigiasi.) Prie autobusu kelionės kainos yra pridėta 20 nuošimčių, nes yra manoma, kad kainos tiek iki metų pabaigos pakils. Jeigu kainos pakiltų mažiau, finansų komisija skirtumą sugrąžins.

MOKEJIMAS

Jaunimui autobuso kaina yra įskaičiuota į bendrą Kongreso sumą, kuri yra 1.300,00 kr., ir apima visus kongreso įvykius Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje (Naujųjų Metų sutikimas).

1.300,00 kr. sumą galima išmokėti per tris mokesčius (lapkričio 15-350 kr., lapkričio 30-350 kr., gruodžio 10-600 kr.) arba mokėti iš karto.

Suaugusiems visi JK renginiai su kelione į Argentiją ir Urugvajų autobusu išėina 1.400 kr. ir mokami iki XII 1 d. (Neįskaitytos ekskursijos ir viešbučiai)

Visi mokesčiai turi būti sumokėti prieš išvažiuojant į Argentiją ir Urugvajų. Suaugę, kurie bus viešbučiuose Buenos Airėse ir Montevidejuje už juos taip pat iš anksto užmoka.

Registracijos mokestis (žr. REGISTRACIJA) sumokamas būstinei kai anketa jai gražinama.

Visi kiti mokesčiai mokami JK Finansų komisijai (João Tatarūnas, Av. Zelina, 1135 - 03142 São Paulo, SP, tel. 63-7344).

NAKVYNES

Argentinoje jaunimui nakvynės bus suteiktos šeimose. Suaugusieji apsistoja užsakydami viešbutyje už 144 kr. per

dieną, su vietiniu transportu, pusryčiais ir pietumis (ar vakariene).

Urugvajuje nakvynių skaičius šeimose yra ribotas. Pirmenybė duodama atstovams ir dalyviams (jaunimui). Viešbučio kaina 90 kr. per dieną be valgių bet su vietiniu transportu.

Už viešbučius mokama iš anksto, prieš išvažiuojant iš São Paulo. Už viešbutį mokama per finansų komisiją.

DOKUMENTAI

Kelionei į Argentiją ir Urugvajų:

- 1) Visto de saída su carteira de identidade (su atestado de antecedentes)
- 2) Skiepai - vacina internacional
- 3) Nepiliečiams - passaporte amarelo
- 4) Mazameciam - juizado de menores dokumentas.

Patariama dokumentais pasirūpinti gero kaimo iš anksto.

III JK KALENDORIUS IR IŠLAIDOS JAŪNIMUI

Gruodžio 16

Autobusai iš São Paulo išvažiuoja į Buenos Aires 20 val.

Kaina: 600 kr. (su grizimu į SP)

ARGENTINOJE

Gruodžio 20 - 25

Stovykla Villa Marista su ekskursija į Buenos Aires ir vietiniu transportu 325 kr. (36 JAV doleriai)

Gruodžio 26

Kongreso atidarymo šventė San Martin teatre, vakare

Įėjimas veltui.

Gruodžio 27

Kelionė laivu iš Buenos Aires į Montevideo

225 kr. (25 JAV doleriai)

URUGVAJUJE

Gruodžio 27

Iškilmingas Talentų vakaro balius, Clube Uruguay, su valgiu ir orkestru 45 kr. (5 JAV dol.)

Gruodžio 28

Šv. Mišios lietuvių parapijoje 16:30 val.

Talentų koncertas Apolo teatre (įėjimas įskaitytas į talentų vakaro kainą XII 27)

Urugvajaus Liet. kultūros draugijoje atsisveikinimas ir kongreso mugė

Įėjimas veltui

Gruodžio 29

Autobusai išvažiuoja į São Paulį 6:00 v.

Ekskursija į Punta del Este (pasiliekančiams Urugvajuje ilgiau)

65 kr. (7 dol.)

Viešbutis su vietiniu transportu į Kongreso renginius (be valgio)

90 kr. (10 dol.) per dieną

Vietinis transportas gyvenantiems šeimose

27 kr. (3 dol.)

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

BRAZILIUJE

Gruodžio 30

Autobusai iš Montevideo per Porto Alegre atvyksta į São Paulį 18 val.

Gruodžio 31

Naujųjų Metų sutikimas, Clube Homs, Av. Paulista, 21 val.
100 kr.

Sausio 1

Autobusai į JK studijų savaitę, Itaici, išvyksta 11 val.

Atstovams nemokama

Sausio 6

Autobusai sugrįžta į SP iš studijų savaitės 15 val.

III PLJK uždarymas, Palácio das Convenções, Anhembi, 19:30 val.

Nemokama

Sausio 7

Kongreso tautinių šokių šventė, 20 val.
Nemokama

Sausio 8 - 10

Jaunimo ekskursija į Rio de Janeiro su nakvyne, valgiu ir transportu po miestą

360 kr.

III JK KALENDORIUS IR IŠLAIDOS SUAUGUSIEMS

Gruodžio 16

Autobusai iš São Paulo išvažiuoja į Buenos Aires 20 val.

Kaina: 700 kr. (su grizimu į SP)

ARGENTINOJE

Gruodžio 21

Priėmimas ir vakariene Lietuvių Centre 54 kr. (6 JAV dol.)

Gruodžio 22

Vienos dienos ekskursija su vakariene į La Plata

90 kr. (10 JAV dol.)

Gruodžio 23

Priėmimas ir vakariene Argentinos Lietuvių susivienijime

54 kr. (6 JAV dol.)

Gruodžio 24

Kūčios liet. parapijos salėje (Po Kūčių Bernelių Mišios lietuvių parapijoje)

54 kr. (6 JAV dol.)

Gruodžio 25

Ekskursija į Kongreso stovyklą, Villa Marista, su „asado“ pietum

63 kr. (7 JAV dol.)

Gruodžio 26

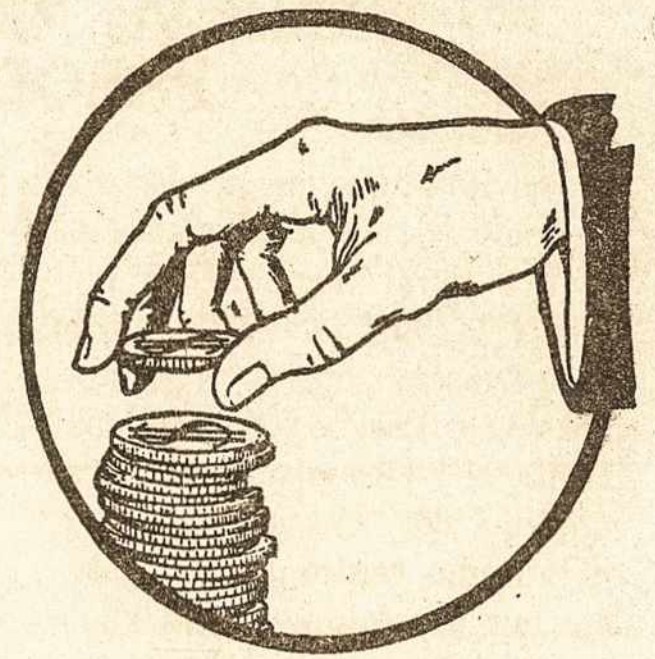
III PLJK atidarymo šventė San Martin teatre, vakare

20 kr. (3 JAV dol.)

Laivas iš Buenos Aires į Montevideo 225 kr. (25 JAV dol.)

Viešbutis Argentinoje su pusryčiais ir dar vienu valgiu, ir su vietiniu transportu

144 kr. (16 dol.) per dieną

PADĖKA

Šią savaitę pereinamo Kongreso, V Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Finansų Komisija įteikė III Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso Finansų komisijai CR\$6.612,59 sumą, kuri reiškia Cr\$5.386,00 pereinamo kongreso likutis ir tų pinigų investacijos pelnas 1.226,59 kr.

V PALKO Finansų komisijai jaunimo vardu reiškiamė širdingą padėką.

III PLJK Finansų komisija.

Lietuvi, prisidėk prie tūkstantinio vajeaus, paremdamas mūsų jaunimą. Lietuvių Jaunimo Kongreso pasisekimas Tavo rankose.

URUGVAJUJE

Gruodžio 27

Iškilmingas Talentų vakaro balius, Club Uruguay, su valgiu ir orkestru 90 kr. (10 JAV dol.)

Gruodžio 28

Šv. Mišios lietuvių parapijoje, 16:30 val.

Talentų vakaro koncertas teatro Apolo Iėjimas įskaitytas į Talentų vakaro balius mokestį

Urugvajaus Lietuvių kultūros draugijos salėje atsisveikinimas ir mugė Iėjimas nemokamas

Gruodžio 29

Autobusai iš Montevideo išvažiuoja į S. Paulį 6:00 val.

Ekskursija į Punta del Este (pasiliekančiams ilgiau Urugvajuje) 63 kr. (7 dol.)

Viešbutis Urugvajuje, be valgio, su vietiniu transportu 90 kr. (10 dol.) per dieną

BRAZILIUJE

Gruodžio 31

Naujųjų Metų sutikimas Clube Homs, su valgiu, gėrimu, orkestru 150 kr.

Sausio 4

Kongreso pamaldos
Kongreso parengimas su svečiais iš kitų kraštų

Sausio 6

III PLJK uždarymas, Palácio das Convenções, Anhembi, 19:30 val.

Iėjimas nemokamas

Sausio 7

Kongreso tautinių šokių šventė, 20 val.
Iėjimas nemokamas

287 LIETUVIAI VAIKAI VIENOJE PARODOJE

Iševijos lietuviai sugeba suorganizuoti kartais labai plačios apimties tikrai novatoriškus įvykius. Į tą būrį įeina ir tautinių šokių šventės, operų premjeros, mokslo ir kūrybos simpoziumai ir visa eilė kitų plačios apimties renginių. Šio penktadienio vakare Jaunimo centro apatinėje salėje bus istorinis įvykis iševijoje — atidaryta pirmoji laisvojo pasaulio lietuvių vaikų paroda. Parodoje dalyvauja 287 vaikai (nuo 3 iki 14 m. amžiaus) ir bus išstatyti 335 jų piešiniai, atrinkti specialios juri komisijos. Devyni parodos dalyviai pagal amžiaus grupes bus specialiai atžymėti.

Šios parodos idėja kilo Putnamo seselių rėmėjų valdyboje, ypač pirm. M. Remienės asmenyje. Tada reikėjo sudaryti parodos rengimo komitetą, kuris atliktų visą darbą. Parodos komitetui vadovauti buvo pakviesta mokyt. Grasilda Meiluvienė, į komitetą dar įėjo E. Abelkienė, O. Gradinskienė, dail. P. Kaupas, skulpt. E. Marčiulionienė ir M. Remienė. Didžiąją darbų našta ant savo pečių pasiėmė pirm. G. Meiluvienė ir dail. P. Kaupas.

Spalio 8 d., lydimas veikliosios visuomenininkės O. Gradinskienės, aplankiau mokyt. G. Meiluvienę jos bute Brighton Parke. Visi parodai atsiųsti ir juri komisijos atrinkti piešiniai daugiausia jau buvo supakuoti dėžėse ar specialiuose pakietuose gabenti į Jaunimo centrą. Bet mokyt. G. Meiluvienė ne vieną tų dėžių ir paketų atidarė, parodė kai kuriuos piešinius, kad susidaryčiau vaizdą, kaip paroda atrodys.

Parodos idėją realizuoti buvo nutarta praėjusio kovo mėn. Kai mokyt. G. Meiluvienė sutiko vadovauti parodos rengimo komitetui, ji per spaudą kreipėsi į vaikų tėvus, taip pat parašė laiškus 36 lituanistinių mokyklų vedėjams, prašydama raginti mokinius dalyvauti parodoje. Piešinių atsiuntimo data buvo nustatyta iki birželio 15 d. Artėjant nustatytai datai rengėjos kiek jaudinosi, kad gali būti labai mažai piešinių atsiųsta. Bet birželio 15 d. piešinių atsirado tiek daug, kad rengėjoms atsirado naujas rūpestis, kur tuos visus piešinius teks išstatyti.

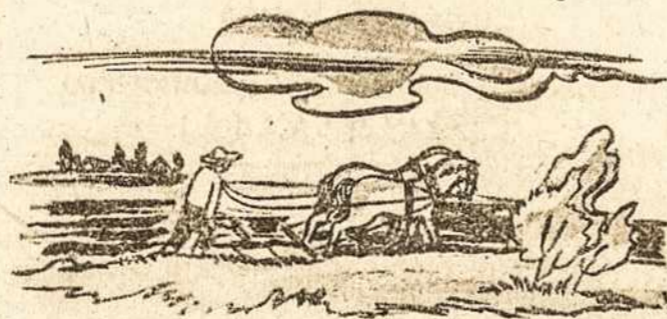
Iš 36 lit. mokyklų, į kurių vedėjus kreipėsi parodos rengimo pirmininkė, atsiliepė apie 25 iš viso laisvojo pasaulio: Australi-

jos, Argentinos, Kanados, JAV, daugiau iš tolimesnių vietovių, negu iš pačios Chicagos. Juri komisijai atrinkus parodai tinkamus piešinius, jų susidarė 355 darbai. Tada didžioji darbųmetė atiteko dail. P. Kaupui ir mokyt. G. Meiluvienėi. Pirmasis menininko akimis piešinius grupavo pagal amžių, pagal mokyklas ir stilių, o antroji turėjo visus tuos darbus dailiai suklijuoti ant atitinkamo popieriaus, piešinių skydus paruošti taip, kad juos būtų galima sukabinti salės sienose, visai nepažeidžiant mūro ar plastikos. Taip pat kiekvienam piešiniui mokyt. G. Meiluvienė surašė metriką ir ją prie piešinio prilipino, sudarė visų piešinių tvarkingus sąrašus. Taip kruopščiai dirbant, abiemis ne kartą tekdavo kur pavažiuoti, ir visada jie susilaukdavo pagalbos iš kaimynės O. Gradinskienės.

Paroda ruošiamą vaikų žurnalo "Eglutės" 25 m. sukakties proga. Parodoje, be 335 vaikų piešinių, pamatysime ir visų 25 m. "Eglučių" komplektus ar paskirus numerius. Tai tvarko E. Abelkienė. Paveikslų premijavimo komisijon pakviesti dailininkai: M. Ambrozaitienė, seselė Mercedes, P. Kaupas, R. Jautokaitė ir E. Marčiulionienė. Tad paroda bus tikrai įdomi ir turtinga, o kai kurie piešiniai tiesiog stebins žiūrovus, kurių tikimasi susilaukti tikrai daug.

Prieš atsiskirdamas su parodos rengimo komisijos pirm. mokyt. G. Meiluvienė, mačiau ją ramiai ir patenkintą po įtempto trijų mėnesių darbo. Jos biografija tikrai įdomi. Tėvai pačioje jaunystėje 1863 m. sukilimo metu buvo ištremti į Rusiją. Rusijoje gimė ir G. Meiluvienė. Namuose rusikai niekas nekalbėjo, tik lietuviškai. Grįžusi į Lietuvą, G. Meiluvienė pasiruošė mokytojos profesijai ir toje profesijoje dirbo. Savo profesijos neužmiršo ir Chicagoje: dirbo 4 m. Bridgeporto lit. mokykloje, dabar eilę metų mokytojauja Brighton Parko lit. mokykloje. Todėl ir į vaikų parodos rengimo darbą įsijungė su pedagoginiu kruopštumu ir nuširdumu, tam paskyrusi apie 4 mėnesius laiko.

Draugas

Mūsų Lietuva

Maziesiems

ORO SPEJIKAS

Vieną amerikiečių draugovę, stovyklavusią Dakotos miškuose, kasdien lankydavo senas indėnas. Skautai jį vis klausdavo, koks bus oras.

- Koks šiandien bus oras?

- Bus gražu, saulėta.

Taip ir būdavo.

- O koks oras bus šiandien?

- Bus audra, smarkiai liis.

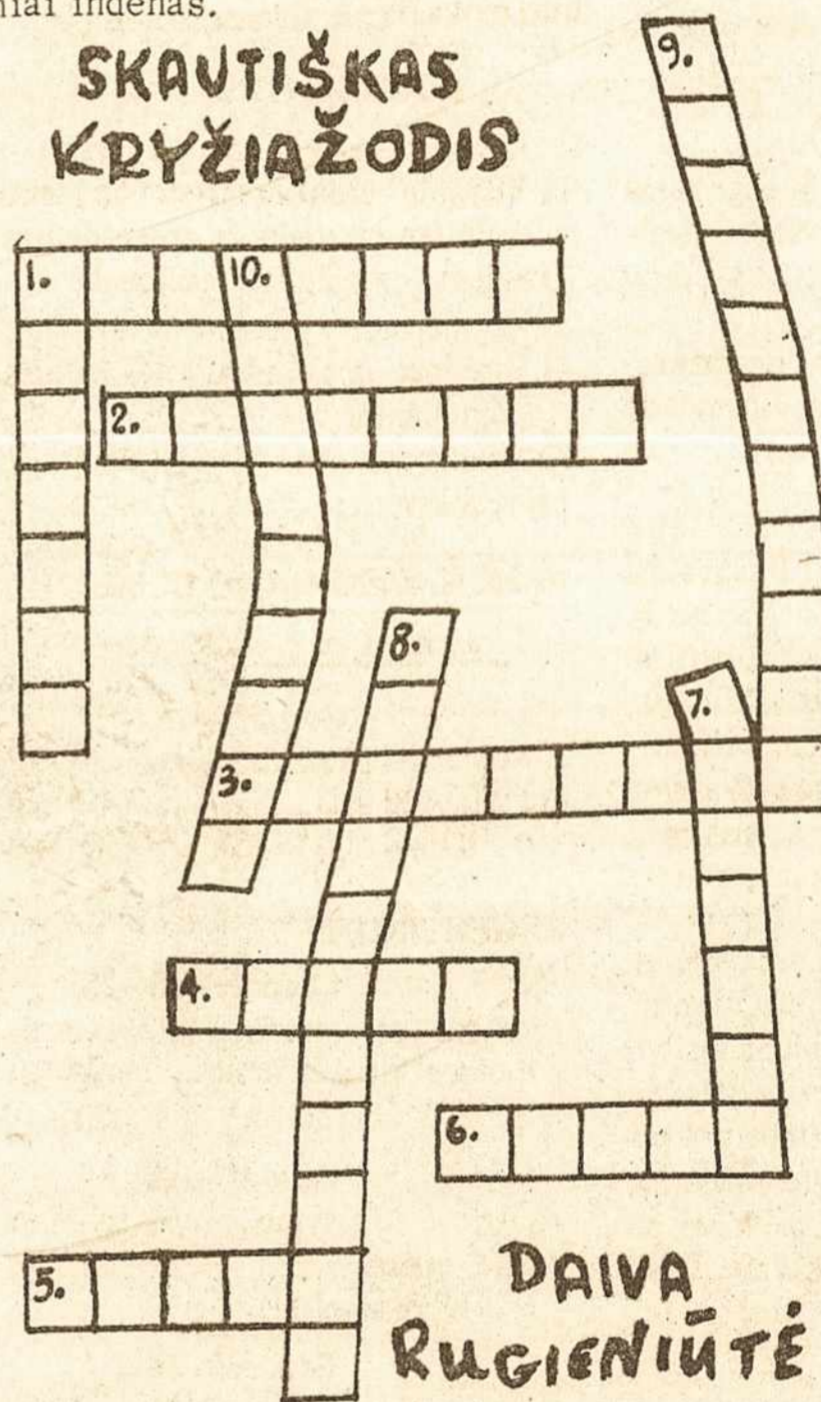
Taip ir atsitikdavo.

Antros savaitės pabaigoje, užklaustas apie orą, indėnas atsakė nežinąs.

- Tai kas atsitiko?

- Mano tranzistorinis radijas sugedo, - atsakė ramiai indėnas.

SKAUTIŠKAS KRYŽIAŽODIS

DAIVA RUGIENIŪTĖ

SKERSAI:

1. Visi skautai nori važiuoti į...
2. Stovyklos namas
3. Skautai sueigoje dėvi...
4. Šį galvosūkį sugalvojo sesė...
5. Vakare stovykloje kuriame...

ŽEMYN:

1. Skautai veikia pasidelinę į...
2. Jaun. skautai pasiskirstę į paukštytes ir...
3. Pirmą skautų šlipsą gauname...
4. Skilties vadovė yra...
5. Tunto valdovas yra...

Literatūra

Dailė

Mokslas

Keletas žodžių apie

ČIURLIONIŲ ir MILAŠIŲ

VAGYS KAVALIŪNAS

'...Buvo tamsi naktis, pylė šniokštė lietus, o aplink tuštuma, tamsiai pilka žemė ... Staiga blykstelėjo pašėlusį mintis: viskas žemėje paskendo, viskas ... -- viską užpylė vanduo. Žmonės apie tai nieko nežino, nes naktis, ir ramiausiai miega ... Miega giliu miegu; bet juk tai skenduoliai, balti išpurte, sustingę ... -- su išjautimu skaitė Dalia Orantaitė Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos 25 m. sukakties mi-
nėjime šią Čiurlionio viziją.

Dramatiškas susitikimas! Puošni publika, jaunyste ir grožiu spindį moksleivių veidai ir akys, skaitytojos elegancija ir kraupus sukrečiantis vaizdas, kylas iš 'Jūros sonatos' autoriaus vizijos.

Bet ne tai čia svarbu. Ne tai, o šios mūsų didžiojo kūrėjo vizijos panašumas į garsų prancūziškai rašiusio genialaus lietuvių poeto mistiko ir filosofo Milašiaus 'Septynių vienatvių' rinkinio eilė raštį:

Visi numirėliai girti nuo lietaus nešvaraus ir seno Kapinėse keistose Lofoteno.

Čiurlionis ir Milašius!.. --Du didieji mūsų žemės kūrėjai. Abu gimę tame pat devynioliktojo amžiaus dešimtmetyje. Teskyrė juos tik keliolika mėnesių. Abu ilgai nepažinti ir nepripažinti. Net ir po dvidešimt metų nuo 'Septynių vienatvių' autoriaus mirties Andre Blanchet teigė, jog Fontainebleau kapinėse 1939 metais palaidotas nepažįstamasis. Toks pat nepažįstamasis, tik daug anksčiau, palaidotas ir Rasų kapinėse.

Du nepažįstamieji. Ir ne nuostabu. Pažinti genijų, pa kilti į jo vizijų pasaulio aukštumas ir suprasti to pasaulio minties gelmes nėra lengva. Ir tai tik todėl, kad jis, Henri

Peyre žodžiais, yra genijus ir iškilęs aukščiau už savo amžininkus (Failures of criticism, 149). Nelengva tad pažinti ir Čiurlionių, ir Milašių.

Tačiau Čiurlionių ir Milašių jungia ne tik tasai pat gimimo laikotarpis. Ir ne tik tai, kad jie abu ilgai buvo -- ir tebėra -- nepažinti ir nepripažinti. Juos jungia ir tai, kad jų kūryboje aidi jų gimtosios žemės dvasia ir iš jos kylas ilgesys ir mistinis pasaulio suvokimas, kuriams atsiskleidžia ir likiminiai žmogiškosios egzistencijos aspektai, pereina metafizinio pasaulio plotmėn. Tie Manfredo Schreoterio žodžiais, pasakytais kalbant apie Oswaldo Špenglerio 'Vakarų pasaulio žlugimą', 'kaip ir kiekvienas metafizinis genijus, atsiskleidžia iki tol nepastebėtą tikrovės aspektą' (Metaphysik des Untergangs, 165-166).

Gilius likiminius žmogiškosios egzistencijos aidesius bei virpesius išgirstame ir pajuntame ir čia jau minėtuo- se Čiurlionio ir Milašiaus kūrinuose, panašiuose ne tik savo prasme, bet ir išorine forma: abiejų vizijų fone vanduo.

Vanduo, kurio svarbą kaip vieno iš keturių pagrindinių 'kosmogeninės intuicijos' principų, poetinei vaizduotei pabrėžia prancūzų filosofas Gaston Bachelard savo 'Erdvės poetikoje' (La poetique de l'espace), visiškai dominuoja Čiurlionio vizijos pasaulio erdvę. Joje atsiskleidžia 'du neišmatuojami pusrutuliai', per kurių 'vidurį eina užrašas: Vanduo'.

Šiame kosminių dimensijų vandens plote atsiskleidžia ir akustinis momentas: pro šniokštancio lietaus užesį pasigirsta arfa. Tačiau jos garsai tolimi šio seno, iš

(Tęs. 8 psl.)

XXII Studijų savaitė

Prel. dr. Paulius Jatulis

Šviežiais dokumentais pristatė idealų žemaičių vyskupą M. Valančių. Istorikas Jatulis vis ir vis atrandęs Vatikano archyvuose naujos medžiagos apie tą žymų žemaitį, kuris sugebėjęs būti uolus sieloms, ištikimas Bažnyčiai, lojalus net civilinei (caro) valdžiai. Tai buvęs šventas, simpatingas, patrauklus ir kūrybingas kunigas ir vyskupas. Valančius sugebėjęs draugauti su pačiu caru, kad niekais nuleistų jo administracijos kai kuriuos potvarkius žemaitijoje.

Valančius žvelgė Lietuvos ateitin: ji galės išlikti per tikėjimą, mokslą ir blaivius papročius.

Tikėjimą žemaičiuose skiepijo vyskupas šventais pamokslais, šventųjų gyvenimais, religine praktika. Mokslą -- raštais: pats parašė 42 knygas, ragino kunigus ir net gimnazistus rašyti žemaičiams skaitinių. Knygų kelias pro cenzorius ir per sieną iš Prūsijos visiems yra žinomas. Blaivius papročius Valančius palaikė kunigų iniciatyva. Nei pats gėrė, nei kitiems leido. Blaivybės akcija kėlė tautos sveikatingumą, išnaikino daug ligų, dorino gyvenimą.

Valančius nepritarė ginklu priešintis prieš okupantą, jis buvo pasyvios rezis-

tencijos šalininkas. Rusams Valančius buvo rakštis jų rusinimo politikoje. Jie norėjo žemaitiją matyti cerkvėmis, popais apsėsta, o mokyklas -- graždankomis. Ne nuostabu, kad finansų ministras (aptuštintas dėl blaivybės) pasiūlė „senį vyskupą pasiųsti gydytis į Rusijos pietus, o jo vieton rasti lankstesnį“.

Po Valančiaus mirties rusai ilgai neleido įpėdiniams nė pradėti vyskupauti taip, kaip „senis Valančius“.

Norėdami pateikti pilnesnį Studijų Savaičių vaizdą, žemiau spausdinamam aprašymui pasinaudota V. Natkevičiaus, M. A., paruošta medžiaga. (Red.).

Kun. Augustinas Rubikas

Jo paskaita interpretuoja šv. Rašto Senojo Testamento teiginį „Sukūrė Dievas juodu vyrą ir moterį“ ta prasme, kad Tėvėjas sukūrė dvilypę žmoniją, vienodai vertingais asmenimis, tiek vyrą, tiek moterį, pašaukdamas ją veiklai, ypač socialinėje srityje. Laiko būvyje žmoguje Dievo valia ir tikslai buvo iškreipti, tuo buvo iškreiptas ir pats Dievo paveikslas, pagal kurį žmogus buvo sukurtas. Dievas tapo lyg kokia už daugelio šviesmečių spindinti žvaigždė, žmogus buvo paliktas savo valiai, nepajėgias to spindėjimo paregėti. Šitokią tolimą Dievą moderniais laikais žmogus atmetė, kaip jam nereikalingą.

Vincas Natkevičius, M. A.

Jis paminėjo rašytoją Vincą Ramoną, sulaukusį šiemet 70 metų, apžvelgiant jo beletristiką. Ypač ilgiau sustojo prie daug triukšmo sukėlusio „Kryžių“ romano, pabrėždamas, kad jame teiginys, jog nuosekliai liberalai turi nueiti į komunistus, nėra romano tezė, o tik vieno veikėjo pažiūra. Romanas savo stilium yra nepaprastai aukšto lygio. Apskritai, tai bene geriausias lietuviškas romanas po „Altorių Šešelio“. Ramonas šiuo romanu ir kitais kūriniais įeis lietuvių literatūron klasiku.

Vladimiras de Castro

Paveikslais pailiustravo paskaitoje, skirtoje paminėti M. K. Čiurlionių, suėjus 100 m. nuo jo gimimo, jį apibūdinamas minties, dvasios dailininku. Dievo Valdo, dėkingumo, aukos ir bičiulystės mintis yra įkūnyta daugelyje jo paveikslų. Čiurlionio lietuviškumo klausimo netenka visai kelti, kiek jis savo menine pasaulėjauta lietuvis.

Meninę dalį užpildė solistės Marijos Pansės-Simaniukštytės koncertas, palydint stud. Alfredui Hermanui ir Zuericho „Vilties“ tautinių šokių grupė, vadovaujama ponios J. Stasiulienės.

KONCERTAI ČIURLIONIO GIMTINĖJE

Druskininkuose šią vasarą net du mėnesius buvo rengiami koncertai M. K. Čiurlionio namelyje -- muziejuje.

Šiemetinis koncertų ciklas buvo skirtas įžymiojo lietuvių dailininko ir kompozitoriaus M. K. Čiurlionio gimimo 100-osioms metinėms. Tai atsispindėjo ir repertuare. Kiekvienas atlikėjas skambino M. K. Čiurlionio preliudus, noktiurnus, fugas. Taip pat buvo atliekami nauji lietuvių kompozitorių kūriniai čiurlioniška tematika -- V. Barkausko „Legenda apie Čiurlionių“, V. Montvilos „Pagerbimas“, S. Vainiūno pjesės iš siuitos „Gimtinių pavardžių ir kt.

LIETUVOJE

TELEVIZIJOS BOKŠTAS

Karoliniškių kalnelyje prie Vilniaus stoties aukščiausias Lietuvoje pastatas -- 326 metrų radijo ir televizijos perdavimo stotis. Naujoji stotis galės transliuoti tris televizijos ir keturias radijo programas. Bokšte taip pat veiks radijo-telefono stotis ir meteorologijos stebėjimų punktas.

TOTORIAI LIETUVOJE

Pagal statistinius davinius, 1970 metais Lietuvoje buvo 3,4 tūkst. totorių. Didžioji jų dalis gyvena miestuose (68%). Po kelis ar keliolika totorių gyvena daugelyje rajonų, bet daugiau -- Pietryčių Lietuvoje: Alytaus, Prienų, švenčionių, Trakų ir Vilniaus rajonų kaimuose. Dar iki šių dienų kai kuriuose kaimuose jie sudaro nemažą gyventojų dalį. Tai Keturiasdešimt Totorių kaimas Vilniaus rajone, Raižiai -- Alytaus rajone ir kiti.

Nuo 1959 iki 1970 m. totorių skaičius padidėjo 13% ir paplito beveik po visą respubliką. Sprendžiant iš to, kad 23,5% Lietuvoje dabar gyvenančių totorių kalba savąja kalba, o nepriklausomoje Lietuvoje nei vienas iš Lietuvos totorių savo kalbos nemokėjo, galima padaryti išvadą, kad jų nepaprastai prieauglis -- 800 -- susidarė iš svetur atvykusių. Tą patvirtina ir turistai, kurie sako, jog Lietuvon kėliasi Krymo totoriai, kuriuos sovietų valdžia ištrėmė iš jų tėvynės ir neleidžia ten grįžti.

Tad totorių, kurie Lietuvoje gyvena nuo Vytauto laikų, šiuo metu yra likę apie 2,600. Jie ligšiol išlaikė musulmonų tikybą. Jų maldos namai -- mečetė Kaune, pastatyta 1930 m., nuo 1945 m. yra paversta sandėliu, o Vilniuje -- karo metu sugriauta. Nėra žinių, ar išliko mečetė Kėdainiuose. Taip pat nežinoma, ar yra likusi bent viena kaimo mečetė.

KELETAS ŽODŽIŲ (iš 7 psl.)

Babilonijos atėjusio, muzikos instrumento prigimčiai, skambančio švelniais kristalniais tonais. Vizijos arfos garsai gūdūs ir chaotiški: 'tai nedalios, ilgesio ir liūdesio chaosas, sielvarto, kančių ir skausmo chaosas ... baidūs, pilkas chaosas. Šiais gūdziais ir chaotiškais garsais skamba visa vandenyje paskendusi vizijos erdvė -- visas jos pasaulis, kuris ir atrodo 'kaip viena didelė, gedulinga arfa.

Vanduo ir jame paskendę girti Lofoteno kapinių numirėliai dominuoja ir Milašiaus eilėraščio peizažą. Jame, kaip ir Čiurlionio pasaulio vizijoje, atsiskleidžia ir akustinis elementas. Tačiau jis čia, kaip ir aplamai visas plotas, daug mažesnis už Čiurlioniškosios arfos garsus, aidinčius visoje neišmatuojamoje vizijos erdvėje. Čia tesigirdi tik 'tolimo atoslūgio laikrodžio tikėjimas Lofoteno numirėlių karstuose,' kur jie, liūliuojami lengvo vaiko balsu vėjo, saldžiai miega.

Abiejų -- ir Čiurlionio, ir Milašiaus -- vizijų vaizdai labai konkretūs, gūdūs ir sukrečiančiai makabriški. Vienur balti, išpurte, sustingę skenduoliai, baidūs išvers tomis akimis, kitur -- riebus varnai, nusipenėję šalta lavonų mėsa.

Tačiau ne šių vaizdų konkretumas mus sukrečia, bet simbolinė jų reikšmė, kuri sugriauna ribas tarp realistiško išorinio pasaulio ir pereina metafizinę plotmę, suai

dinčion likiminiais žmogaus egzistencijos tonais.

Tai gilus dramatiškas žmogaus likimo momentas! Ir skaudi kontradikcija tarp dvasinės jo didybės ir nesustojančio amžinybės troškimo ir fizinės menkybės, atsiskleidžiančios kraupia ir visiška destrukcija. Ši gūdų kraupų ir neišvengiama žmogaus dalios momentą, tarsi norint bent kiek jį sušvelninti, savotiškai pabrėžia ir lyg kiek juntamas ironijos padvelkimas abiejų kūrėjų vizijų erdvėje: Čiurlionio skenduoliai, nepaisant makabriškos savo padėties, atsiskleidžia komiškoje pozoje: 'nežmoniškai knarkia, kasosi savo išpurtusius juosmenis ir kažką murma per miegus.

Lengvos ironijos dvelkėlėjimą, kylantį iš brutalaus kontrasto tarp žmogaus poilsio ir ramybės ilgesio ir realios makabriškos padėties, tarsi pajuntame ir Milašiaus Lofoteno numirėlių lopšinėje, kur jie, 'pro juodo pavasario išraustas skyles plėšomi šalta žmogiena nusipenėjusių varnų', miega saldžiu miegu.

Bet tai greičiau tėra poeto šypsena iš savo dalios ar, sutinkant su Charles I. Glicksborg, 'metafizinio protesto prieš žmogaus menkybę išraiška.' (The tragic vision in twentieth-century literature, 152). Juoba, kad šis meilės poetas vidine savo dvasios šilima apgaubia visą Lofoteno kapinių peizažą, taip atitinkantį jo sielos būseną:

Aš greičiausiai niekadoms
nematysiu
nei jūros, nei kapų Lofoteno
O tarsi mylėčiau -- mano
mintyse
Ta tolimesnė žemė ir visas jos
skausmas.

Milašius, labai nuoširdžiai aidėdamas švelniais ir iš jo būties gelmių einančiais lyriniais tonais, vienon harmonijon su Lofoteno kapinių lopšine nesulieja, o suskamba disonansu. Disonansu, pralenkiančiu mirusiųjų dalį ir pabrėžiančiu pagrindinį 'Septynių vienatvių' autoriaus dvasios bruožą -- vienišumą, kuriuo jis buvo paženklintas nuo pat vaikystės ir kuris jį lydėjo visą gyvenimą. Poetas savo eilėraščio paskutiniame ketureilyje, su skausmu kalbėdamas apie visus numirėlius ir tuo savo viziją išplodamas už Lofoteno kapinių erdvės ribų ir suteikdamas jai visuotinę prasmę, suaidi individualiu išsiskiriančiu vienišumo akordu:

Ak, numirėliai, įskaitant tuos
mirėlius ir Lofoteno,
Numirėliai, numirėliai yra
mažiau mirę už mane ...

Tai asmeninis Milašiaus sielos virpesių akordas, atskiriamas jį nuo mirusiųjų. Ir atskiriamas ne iš esmės, o tik laipsniškai: jis labiau miręs už mirusiuosius. Tikroji mirtis, sako Pierre Henri Simon, yra mirtis gyvųjų, kurie miršta ir žino, kad jie miršta (La condition Humaine dans la littérature du XX-e siècle, 18-19). Tai taip pat ir poeto vienatvės ženklas.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Taša iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkiene

OBLIGACIJOS

Obligacijos tai valstybiniai paskolos raštai, kuriuos visi sovietų piliečiai "laisvu" noru pasirašo. Vėliau paskolos raštus reikia išpirkti arba atskaito iš algos ar uždarbio.

Vieną vakarą atbėgo pasiuntinė ir liepė man greičiausiai ateiti į raštinę.

Greit apsivelku ir einu. Eidama galvoju, kam jie dabar mane šaukia. Gal vėl išgrūs kur nors toli sunkiems darbams.

Nueinu. Už stalo sėdi keturi vyrai: komendantas, enkavedistas, kolchozo pirmininkas ir raudonojo kampelio vedėjas ir kartu agitatorius. Trumpai paaiškina, kad dabar karo metas, valstybei reikia daug pinigų ir aš turiu pasirašyti keturių šimtų rublių sumai obligacijas. Jiems ramiai ir nesikarščiuodama pasakiau, kad aš visai neturiu pinigų duonai nusipirkti, o iš kur aš paimsiu tuos pinigus obligacijoms išpirkti. Neturiu ir jokio daiktelių parduoti. Jei būčiau savo krašte, ką nors parduočiau ir surinkčiau kiek pinigų, o dabar aš nieko neturiu ir nesirašysiu.

Kaip įdiegtas šoko komendantas, pradėjo ant manęs rékti ir kumsčiu stalą daužyti. Išplūdo visokiais necenzūruotais žodžiais ir ant galo pridėjo:

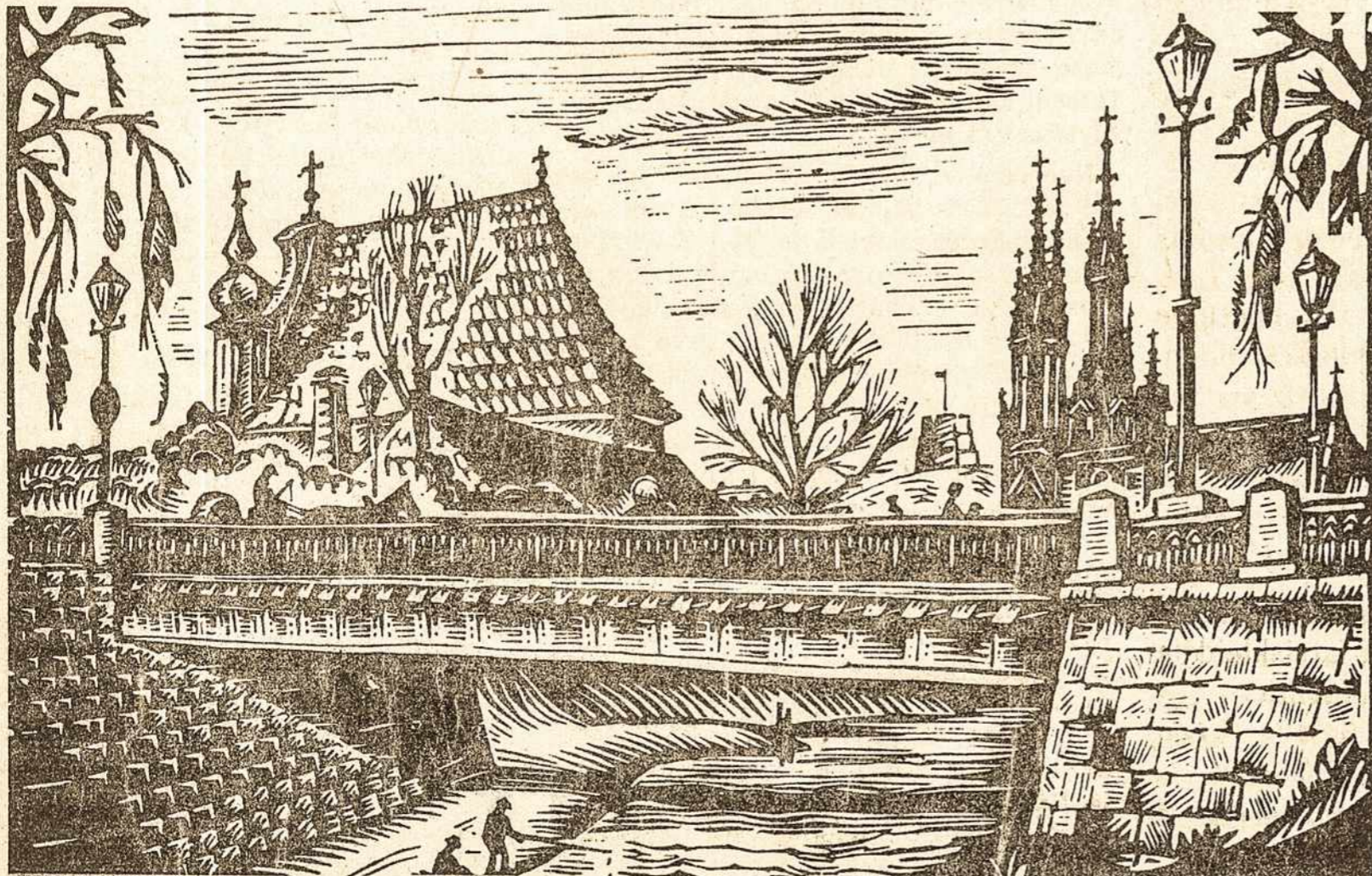
—Ty litovskaja suka -- tu lietuviška kale, kaip išdrįsti nepasirašyti ir atsisakai paremti valstybę? Šitokias reikia į kalėjimus sumesti, o ne kolchozuose laikyti.

Komendantas berėkdamas pavargo, jo pareigas paėmė antras, paskum trečias ir pagaliau raudonojo kampo vedėjas. (B.d.)

Vienatvės momentas atsiskleidžia ir Čiurlionio vizijoje. Ir jis, pačia giliaja prasme būdamas tos pačios likiminės simfonijos akordas suskamba disonansu. Vizijos pagaigoje trimis laipsniškai kylančiais klausimais jis tą savo vienišumą pabrėžia: 'Kodėl aš ne vienoje iš tų pirkių po vandeniu, kodėl aš ne su skenduolis su baltomis, išpurtusiomis, patinusiomis akimis? Kodėl aš ne gedulingos arfos styga?'

Genijus, aplamai yra paženklintas vienatvės ženklu.

Jis visada vienas ir svetimas. Ir svetimas visiem -- gyviem ir mirusiems. Svetimas buvo ir poetas mistikas ir filosofas Milašius, savo kūryboje atskleidęs mistinį žmogaus egzistencijos aspektą. Nemažiau svetimas buvo ir Čiurlionis. -- Čiurlionis, kurio tapyboje atsiskleidžia dvasingas chaosas, aidintis likiminiais žmogaus egzistencijos virpesiais ir kurio sapnas yra tarsi kelias su prasti jo vizijų pasauliui, nuskendusiam 'Jūros sonatos' andantės ir 'Tvano' paveikslų gelmėse.

Šv. Mykolo ir Šv. Onos bažnyčios iš Užupio, Vilniuje

MUSŲ ŽINIOS

KONCERTAVO JANE ŽAIDYTĖ

Rio de Janeiro Lietuvaitė, baigusi pedagogikos ir muzikos fakultetus, spalio 18 koncertavo "Centro de Desenvolvimento Artístico" ruošiamame renginyje, Colegio da Imaculada Conceição teatre, Botafogo. Janė Žaidytė skambino keturis muzikinius veikalus: Bacho Preliudą ir Fugą, Beethoveno Sonatos/op. 53/pirma dalį, Chopino "Berceuse" ir Scriabino "Estudo Patético" koncerte taip pat pasirodė du solistai.

IŠEIS LIETUVIO APYSAKOS

Henrikas Losinskas, dirbęs São Paulo valstijos kultūros valdyboje parašė devyniolikos apysakų knygą portugalų kalba, kuri šiuo metu spaustuvėje, ir apie 5 gruodžio bus pristatoma Brazilijos rašytojų draugijoje. Dar sekančiai knygai turi parašes keliolika papsakų. Knyga išleidžiama jau premijuota Garbės žymeniu iš Rio de Janeiro.

Apie sekančių metų gegužės mėnesi H. Losinskas, pažįstamas spaudoje kaip Henrique Alves, tikiu užbaigti šešerių metų studija apie Negrą Brazilijoje- literatūroje, tautosakoje ir t.t.

LIETUVIS T.V. VIENUOLIS

Vladas Jurgutis, São Paulo Teatro Municipal choro dainininkas, staiga pasirodo televizijos skelbime vienuolio rūbuose. Daugelio televizijos žiūrovų mėgstamas skelbimas rodo vienuolius aplinkskobnis susėdusius ir linksmi dainuojančius, dainas ritumu lėkštes į stalą suduodančius. V. Jurgutis kaip tik tą dainą ir pradeda, pirmasis pasirodo ekrane.

LIETUVIŲ IŠRINKO VALDYBON

Pirmųjų ketverių metų studentai Faculdade Metropolitanas Unidas teisių fakultete išrinko "Renovação total" sąrašą, kurio valdybos generaliniu sekretorium buvo išrinktas Paulo de C. Kalinauskas.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Po 50 kr. Izid. Navickas, A. Gudavičienė; 70 kr. E. Ažuolaitė (už 1976 m.); 200 kr. Alf. Vaitkevičius (už keletą metų); 250 kr. J. Petrikas (už keletą metų); 1.000 kr. Ateitininkai Sendraugiai.

Jiems nuoširdi padėka.

1976 metais ML prenumerata bus apie 70 kr.

—ML Administratorius

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems sudėtinėms Mišioms už mirusius Vėlinių proga aukojusiems tautiečiams, tautietėms ir jų kaimynam vietiniams.

Dėkoju ir aukas rinkusiems: Marceli. Stankevičienei, Marijai Terelienei ir Jonui Dimšai. Mano padėka per Vėlinių Mišias giedojusiems Aušros choro choristams, choristėms.

Sudėtinės Mišios už mirusius artimuosius (tėvus, brolius-seseris, vyrus-žmonas, uošvius ir t.t.) bus Mokoje beveik kiekvieną penktadienį ir keletą sekmadienių.

Kun. P. Daugintis, šv. Kazimiero Asmen. Parapijos klebonas.

MIRĖ

Rugpiūčio 21 d. mirė **STASĖ KONDRATAVIČIENĖ**, virš 70 m. amžiaus, gyvenusi V. Prudente. Palaidota V. Formosa kapinėse.

Spalio 18 mirė **JONAS JUŠKA**, 69 m. amžiaus, gyvenęs V. Prudente.

REGISTRUOJA KONGRESUI

Šio ML numerio penktame psl. pateikiama informacija apie jaunimo ir suaugusių registraciją kelionei į Jaunimo kongreso įvykius Urugvajuje ir Argentinoje.

AUŠTA NAUJA GADYNĖ?

S. Paulo pakrašty, Taboão da Serra, naujaitėliuose rekolekcijų namuose, praėjo mėnesio gale suvažiavo iš įvairių Brazilijos kampų apie pusė šimto kunigų. Visokių tautybių žmonės, pasauliečiai ir vienuoliai, seni ir jauni, pliki ir barzdoti, jautėsi taip draugiškai kaip viena šeima.

Lygiai tuo pačiu metu, apie šimtą kilometrų toliau, Itaici ties Campinas, susirinko tolygus skaičius vyskupų. Vieni ir kiti, dvasiniai susijungę, bet skirtingu būdu, sprendė svarbius aktualius klausimus. Vyskupai svarstė, o kunigai meldėsi ir pasnikavo, be to, darė dar kažką ypatingo; jų tarpe netruko tokių, kurie stebuklingai gydė ligonius, turėjo galios ant piktųjų dvasių, meldėsi šv. Dvasios įkvėptom kalbom; ėjo tatgi pokalbiai ir paskaitos, kaip po didelės krizės, Dievas atrodo susirūpinęs gydyti pirmiausiai savo kunigus.

Jau beveik išnyko kunigai, kurie novestis, o išsilaukusius šv. Dvasia apdovanoja daug didesnę dovanom negu kad anksčiau turėjo, atseit, lygiai kaip netrukus po Sekminių, pirmajiais Bažnyčios laikais, kuomet tikintieji darė stebuklus, pranašavo ir reiškėsi visokeriopa Dievo galia.

Kunigai pasijuto gavę nepaprastos jėgos savo pašaukimo kelyje ir užtat ragino vieni kitus turėti drąsos ir nepraleisti Dievo malonės. Ne tik prieš du tūkstančius metų, bet ir dabar galima skelbti Evangeliją panašiu būdu kaip Kristaus Apaštalai ir mokiniai.

Prašvinta laikai, aušta nauja gadyne, atnaujinimas nėra vien tasai, kuris apsuoko altorius, pakeitė apeigas, išgąsdino tikinčiuosius, bet atėjo tikrasis atnaujinimas, kurio visi ilgesingai laukė: Kristus vėl krikštija šventąja Dvasia ir ugnimi, kunigai ir tikintieji stoja į gretas drauge, jausdami tą pačią atsakomybę prieš Bažnyčią.

Įvairios krikščioniškos konfesijos po amžių susitaiko ir jungiasi į žūtbutinę kovą prieš ateizmą ir pasaulio nelabumą. Katalikų Bažnyčia, daugelio formų suvaržyta, atjaunėja, grįžta buvusi charizmatinė, atseit perpildyta šv. Dvasios galia ir dovanom. Drauge su tuo, atnaujinti Sakramentai, atgaivintas šv. Raštas ir malda atperka žmogų iš tiesai: išvaduoja jį ne tik iš nuodėmės, bet ir iš jos pasekmių, kaip antai ligų, ydų ir blogų įpročių.

Girtuoklystė, paleistuvavimas, iškrėkė nervai bei jausmai, kartūs atminimai ir visokio pobūdžio fizinės ligos pasiduoda Kristaus Vardo galiai. Tai nėra

VEIKLOS KALENDORIUS - 1975

Lapkričio 9, 10 val. Jaunimo studijų diena apie kongresui registraciją ir kt., R. Juatindiba, 28-Parque da Moóca.

Lapkričio 9, 15 val. Nemuno repeticija.

Lapkričio 10, 20:30 val. JK valdybos posėdis Sąjungos būstinėje.

Lapkričio 15-16, JK bazaras, Sąjungos rūmuose, R. Lituania, 67-Moóca.

Lapkričio 15-16, Trijų kraštų JK posėdis, Buenos Aires, Argentina.

Lapkričio 16, 11 val. katedros koplyčioje Rio de Janeiro lietuvių pamaldos.

Lapkričio 17, 20:30 val. Sąjungos būstinėje JK valdybos posėdis.

Lapkričio 23, 17:00 val. Mišios ir Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas su literatūros ir meno programa, R. Juatindiba, 28.

Lapkričio 23, „Nemunas“ šoka Persikų šventėje, Cocuera (prie Mogi das Cruzes, SP)

Lapkričio 24, JK valdybos posėdis Sąjungos rūmuose, R. Lituania.

Lapkričio 28, 20 val. PLIAS susirinkimas pas A. ir H. Mošinskius, Perdizes.

Lapkričio 29, BLB Literatūros ratelio pobūvis su Z. Bačelio monografijos „Nerimo širdis“ pristatymu pas G. Bačelį, Av. Angélica, 1697, 20:00 val.

Lapkričio 30, São Paulo arkivyskupijos imigrantų diena.

Gruodžio 6, nuo 15 iki 16 val., Praktėlių muziejuje (Museu de Presépios), Ibirapueiros parke, lietuvių kalėdinę programą atlieka LKB choras ir Rūtelė.

Gruodžio 7, nuo 8 val., ateitininkų ruošiamas visam lietuviškai kalbančiam jaunimui susitelkimo diena, V. Z. Jaunimo namuose.

Gruodžio 6-7, Buenos Airėse paskutinysis trijų kraštų posėdis apie Jaunimo kongresą.

Gruodžio 20, šv. Kazimiero parapijos maldos diena už Lietuvą.

Gruodžio 21, Rio de Janeiro lietuvių maldos diena už Lietuvą

Gruodžio 23, Vila Zelinos lietuvių maldos diena už Lietuvą (pagal Religinės šalpos sudarytą pasaulio lietuvių maldos kalendorių)

PRAKARTĖLIŲ MUZIEJUJE

lietuvių pasirodymas bus gruodžio 9, o ne lapkričio 23, kaip buvo ML-oje rašyta. Kalėdinę lietuvių programą pagal redakcijoje turimas žinias, atliks L. K. Bendruomenės choras ir „Rūtelė.“

šundaktarystė, kaip nebuvo tokia Kristaus bei Apaštalų gydymo veikla. Kaip tik dėl to, medicina, psichologija ir visos sveikatos institucijos ima sėkmingai naudotis taipgi antgamtinu gydymu bendram mūsų visuomenės negerovių pakirsto žmogaus labui.

Visam pasauli daugėja charizmatiniai maldos rateliai, kame žmonės atgimsta naujam dvasiniam gyvenimui. Jame pastoviai išsilaiko. Tenka pasidžiaugti, jog aptinkama ir lietuviškų maldos ratelių. Jų yra Jungtinėje Amerikos Valstijose, ruošiamasi įkurti ir S. Paulyje.

Šie reiškiniai padrašina mus, nes visuotiniam pakrikime, Kristus atrodo sakyte sako: — Nebijokite, aš nugalėjau pasaulį.

— Dalyvis

O SÃO PAULO

São Paulo, 25 a 31 de outubro de 1975

Pl

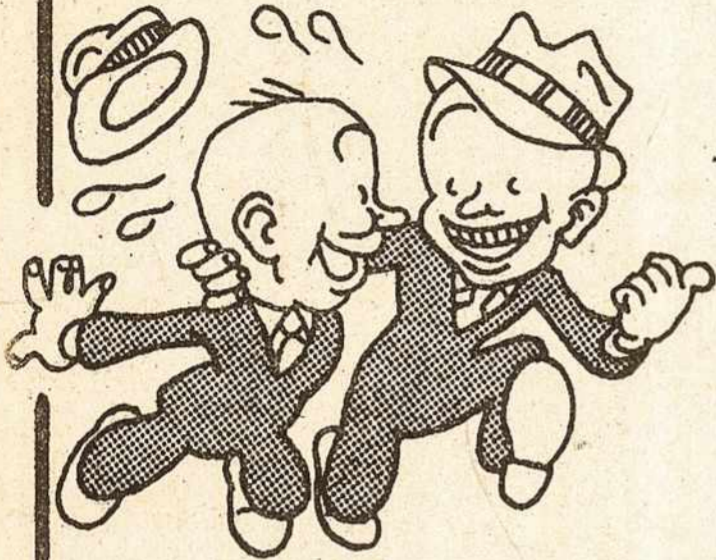
VIOLAÇÃO DOS DIREITOS HUMANOS NA LITUÂNIA

(sob o regime soviético: 1971-1974)

Tokią antraštę užsidėjo São Paulo arkivyskupijos laikraštis O SÃO PAULO per visą puslapį (8 skiltis). O tekste nagrinėja tų žmogaus teisių laužymo Lietuvoje apimtį, kalba apie Bažnyčią pastatytą fizinės mirties pavojų, apie tikėjimo gyvą pasireiškimą tautoje ir apie lietuvių kovas už pačios nepriklausomybės atstatymą.

MŪSŲ ŽINIOS

SKUBĖKIM' SKUBĖKIM, RAULAI

I ZELINOS KERMOŠIŲ

Šį šeštadienį ir sekmadienį vakare, 17 iki 22 valandos.

Tai paūšim, paūliuosim, laimę išbandysim, draugų susitiksim, na, ir savo bažnyčiai padėsime. Nepasivėluokim, kad gerieji fantai nedingtų.

MINĖS KARIUOMENĖS DIENA

Lapkričio 23, sekmadienį, Lietuvos kariuomenės šventė, šv. Kazimiero parapijos salėje 17 val. Mišios ir po jų meninė programa, kurią atliks literatūros ratelis ir Aušros choras.

GYDOSI IR SVEIKSTA

Santa Helena ligoninėje gydosi Kazimieras Tijūnėlis; V. Prudente ligoninėje - Pranas Pakalniškis; Santa Cruz ligoninėje - Silva Pakalnis. Namuose po operacijų gydosi Monika Stasiulionienė ir Sofia Piliavičienė.

ML redaktorius kun. Pr. Gavėnas išvyko dviem savaitėm poilsio į Santos pajūrį.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų - moterų - vaikų
gydytoja

DR. HELGA HERING

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Lima) Telefonas: 220-0439

LAIMĖJO DAINŲ PREMIJĄ

Sandra Kozakaitė, V. Zelinoje gyvenanti „Nemuno“ šokėja, laimėjo antrą vietą savo mokyklos dainų ir muzikos konkurse, pasąydama žodžius kitos mokinės sukurtai muzikai „Lua de prata - sidabro mėnulis.“ Sandra taip pat gambiai reiškiasi dirbdama įvairius rankdarbius.

Varžybose dalyvavo ir jos sesutės dvynukės Rosana ir Elaine, su daina „Gėlės nori miegoti - As flores querem dormir.“

KERMOŠIUS NESIBAIGIA

Visą spalio mėnesį veiks Vila Zelinos parapijos kermošius Vėlinių savaitgalį pertraukė savo veiklą, bet dar tęsis tris savaitgalius, lapkričio 8-9, 15-16 ir 22-23. Vienas savaitgalis skiriamas neturtin-giesiems šelpti.

Kas nežino, kad kermošiuje galima sutikti daug seniai nematytų pažįstamų ir išgirsti daugiau plėtkų negu Vila Zelinos turguje penktadieniais, tegul ateina šeštadienį ir sekmadienį pažiūrėti.

Lietuvių Sąjunga - Atinča rengia BAZARĄ
Lapkričio (novembro) 15-16 d.d.

Dar turite laiko įteikti daiktus BAZARUI.

Tai galite padaryti kiekvieną trečiadienį (quarta feira) L.Sąjungos rūmuose nuo 14 iki 22 val. Rua Lituania 67, Mokoje. Telef. 292-1434.

Jei negalite daiktų patys pristatyti, praneškite p. Albinai Ambrazevičienei telef. 274-5116.

LABAI LAUKIAME VISŲ BENDRADARBIAVIMO.

Bazaro pajamos skiriamos III PLJ kongresui.

PLJ Kongreso Finansų Komisija

SUSIRINKO TĖVAI

Šeštadienį, lapkričio 1, Ramovėje keliasdešimt „Rūtelės“ tėvų iš klausė vadovų Eugenijos Bacevičienės ir Antano Aleknavičiaus pranešimų apie įvairius reikalus: tautinius drabužius mergaitėms, Jaunimo kongreso šokių šventę, kurioje „Rūtelė“ dalyvaus, ir ypatingai apie kongresui reikalingas nakvynes.

A. Aleknavičius pabrėžė, kad antrame kongrese 1972 m. Šiaurės Amerikos lietuviai visus iš Brazilijos atvykusius priėmė šeimose, vėliau talkina atsiųsdami knygas ir kitus reikmenis, ir ateityje vėl reikės jų talkos. Dabar atėjo mūsų eilė juos priimti, pasakė Aleknavičius.

E. Bacevičienė, priklausanti JK nakvynių komisijai, minėjo, kad reikalinga tik vieta permiegoti, be kokių ypatingų reikalavimų. Jaunimas iš kitų kraštų São Paule bus daugiausia 11 dienų.

Daiva Vaitkevičiūtė, Jaunimo kongreso talkininkė iš Čikagos, II JK nakvynių komisijos pirmininkė, papasakojo apie savo darbą ir kaip kai kurie Š. Amerikos lietuviai nežinojo kaip iš Brazilijos žmones priimti, „nes čia visi turi tarnaites.“

Susirinkimo proga parodytos skaidrės iš „Baltosios meškos“ stovyklos, „Rūtelės“ pasirodymo São José dos Campos, Santo Amaro, iš iškylos į Cipo ir t.t.

SUSILAUKĖ SŪNAUS

Mūsų Lietuvos sekretorė Nijolė Pupienytė Mikalkienė su vyru Jonu spalio 29 susilaukė sūnelio.

Lapkričio - novembro 12 d., 20 val. bus Mišios už a.a. Silvestro Šermukšnio vėlę V. Zelinos bažnyčioje.

Vincentui Ažuolui mirus, gilia užuojautą Julijai bei Elenai Ažuolaitėms ir visai Ažuolų šeimai reiškia

BLB Literatūros ratelis

Spalio 27 Hospital das Clínicas mirė VINCAS ŽARAKAUSKAS, Turėjo 78 metus. Gimęs Biržuose, gyveno Carapicuíboje. Nuliūdę liko vaikai Irena Pundzevičienė, Viktorija Zinevičienė, Edmundas ir Valentinas Žarakauskai ir penki vaikaičiai.

Septintos d. Mišios V. Zelinoje lapkričio 4, 20 val.

Spalio 30 Barra Bonita (SP) staigiai mirė ALEKSANDRA URBIETIENĖ, 85 metų. Gimusi Šiauliuose, į Braziliją atvyko 1926 m. Gyveno Mookoj. Paliko du sūnus ir dvi dukteris, 6 anūkus ir septynis proanūkius.

Septintos d. Mišios atlaikytos šv. Kazimiero parapijos koplyčioje lapkričio 5 d., 8 val.

Lapkričio 1 São Paule ligoninėje mirė Kirstinos Trubytės vyras Sebastião. Jie buvo vedę tik keletą metų, gyveno São Miguel Paulista, kur ir palaidotas Vėlinių dieną. Nuliūdę liko jo tėvai, uošvė Regina Trūbienė ir kiti giminės.

Vėlinių dieną V. Zelinos (V. Alpinos) šv. Petro kapuose buvo įvairių tikybų pamaldų lankytojams. Katalikų Mišias laikė klebonas kun. J. Šeškevičius.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MEŠINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzeiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, per savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pa straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.